

TRAJNIMI “E-KËSHILLI NË PARTNERITET ME QYTETARËT”, Prill- Korrik 2021

Dokument për shpërndarje Nr. 4

PARIMET E TË DHËNAVE TË HAPURA QEVERTARE

<https://opengovdata.org> (2014, 2021)

Të dhënat e qeverisë do të konsiderohen të hapura nëse bëhen publike në një mënyrë që është në përputhje me parimet e mëposhtme:

- 1. Të plotë:** Të gjitha të dhënat publike janë vënë në dispozicion. Të dhënat publike janë të dhëna që nuk i nënshtrohet privatësisë, sigurisë apo kufizimeve të privilegjeve.
- 2. Parësore:** Të dhënat janë të mbledhur në burim, me nivelin më të lartë të mundshëm të copëzimit, jo në formë të agreguar ose të modifikuar.
- 3. Në kohë:** Të dhënat janë bërë në dispozicion sa më shpejtë që është e nevojshme për të ruajtur vlerën e të dhënave.
- 4. Aksesueshme:** Të dhënat i vihen në dispozicion një numri sa më të gjerë përdoruesish për një numër sa më të gjerë qëllimesh.
- 5. Të lezueshme nga makina:** Të dhënat janë të strukturuar në mënyrë të arsyeshme për të lejuar përpunimin e automatizuar.
- 6. Jodiskriminues:** Të dhënat janë në dispozicion për të gjithë, pa kërkesën e regjistrimit për të marrë të dhënat.
- 7. Pa të drejtë pronësore:** Të dhënat janë në dispozicion në një format mbi të cilat asnjë subjekt nuk ka kontroll ekskluziv.
- 8. Pa licencë:** Të dhënat nuk janë objekt i ndonjë të drejtën e autorit, patentë, markë tregtare ose të tregtisë rregullore të fshehtë. Kufizimet mund të lejohet për privatësi, siguri dhe privilegje të arsyeshme.

9. Të dhëna janë në internet dhe falas.

10. Të përherëshme. Të dhënat duhet të vihen në dispozicion në një vend të qëndrueshëm në internet për një kohë të pacaktuar dhe në një format të qëndrueshëm të të dhënave për aq kohë sa të jetë e mundur.

11. Të besueshme. Përmbajtja e botuar duhet të nënshkruhet dixhitalisht ose të përfshijë vërtetimin e datës së botimit / krijimit, vërtetësinë dhe integritetin, në mënyrë që publiku të mund të besojë se të dhënat nuk janë modifikuar që kur janë botuar.

12. Presumohet se janë të hapura. Presumimi i hapjes mbështetet në ligje, si Ligji mbi të Drerjtën e Informacionit, dhe do të bëjnë të disponueshëm informacionin publik në mënyrë aktive dhe nuk ka pengesa për ripërdorimin dhe konsumimin e tij.

13. Të sigurtë për t'u hapur. Organet qeveritare që botojnë të dhëna në internet duhet të kërkojnë gjithmonë të botojnë duke përdorur formate të dhënash që nuk përfshijnë përmbajtje të shkatërruese. Përmbajtja shkatërruese brenda dokumenteve paraqet një rrezik sigurie për përdoruesit e të dhënave sepse përmbajtja e shkatërruese mund të ketë viruse, etj.

14. E dokumentuara. Dokumentacioni në lidhje me formatin dhe kuptimin e të dhënave për t'i bërë të dhënat të dobishme. Uebfaqet qeveritare duhet t'u sigurojnë përdoruesve informacion të mjaftueshëm për të bërë vlerësime në lidhje me saktësinë dhe bashkohësinë e informacionit ligjor të botuar në faqen e internetit.

15. Të dizajnura me kontributin e publikut. Publiku është në pozicionin më të mirë për të përcaktuar se cilat teknologji informacioni do të jenë më të përshtatshme për aplikimet që publiku synon të krijojë për vete. Kontributi publik është thelbësor për shpërndarjen e informacionit në një mënyrë të tillë që të ketë vlerë.

Reference: *Qeveria Elektronike në Nivel Vendor në Shqipëri - Reforma më Transformuese dhe Modernizuese drejt Qeverisë së Mirë Vendore në Shqipëri, programi Dlpd, Korrik 2014.*